

5.1.2011

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Kannanotto työryhmän mietintöön Koulutuksen tietoyhteiskuntakehittäminen 2020

ICT:n aseman parantaminen koulutuksessa nostaisi Suomen kilpailukykyä ja vientiä

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt eri tahoilta lausuntoja valmistelutyöryhmän raporttiin otsikolla Koulutuksen tietoyhteiskuntakehittäminen 2020. Valtakunnallisena ict- ja tietoyhteiskunta-alan toimiala- ja ammattilaisjärjestönä myös Tietotekniikan liitto haluaa ottaa kantaa raportissa esitettyihin linjauksiin.

Koska Suomen asema kansainvälisissä ict- ja tietoyhteiskunta-alan vertailuissa on pudonnut huolestuttavasti viimeksi kuluneiden vuosien aikana, Tietotekniikan liiton mielestä ict-toimialan asemaa ja yleistä tietoyhteiskuntakehitystä tulee huomattavasti vahvistaa Suomessa. Yksi keskeinen ja pitkävaikutteinen keino tähän on vahvistaa ict- ja tietoyhteiskunta-alan koulutusta ja koulujen ict-valmiuksia.

Ict-koulutus pitäisi aloittaa jo peruskoulussa ja tätä varten ict sekä keskeiset media- ja tietoyhteiskuntataidot pitäisi sisällyttää perusopetuksen tuntijakoon. Asiaa on pitänyt esillä etenkin Jyväskylän yliopiston IT-tiedekunnan dekaani professori Pekka Neittaanmäki. Lisäksi tulisi pohtia ict:n lisäämistä ylioppilaskirjoituksissa kirjoituskelpoiseksi oppiaineeksi sekä parantaa keinoja joilla aikuisväestön ict-osaamista voisi kehittää elinikäisen oppimisen mukaisesti myös työelämässä tai työtä vailla ollessa.

Vaikka nykynuoret käyttävät erilaisia ict-välineitä runsaasti, niiden käyttö kohdistuu lähinnä viihde- ja ajanvietepalveluihin, samalla kun nuoret eivät saa laitteiden ja ohjelmistojen hyötykäyttöön ohjausta juuri lainkaan. Ict-alan perusopetuksella koko väestölle voitaisiinkin jo oppivelvollisuuden yhteydessä antaa perusvalmiudet ict-, media- ja tietoyhteiskuntavälineiden ja palveluiden hyötykäyttöön, mikä tulee näkymään hyötyinä kaikilla ammattialoilla ja laajemmin koko yhteiskunnassa ja elinkeinoelämässä. Ict:n hyötykäytön lisäksi peruskoulun ja lukion ict-opetuksessa tulisi korostaa työelämän valmiuksia ja innovointitaitoja. Aikuisväestön osalta puolestaan ict-koulutuksen lisätarve aiheutuu ict-osaamisen nopeasta vanhentumisesta sekä siitä, että alan ammatillisen koulutuksen saaneillakin on myöhemmällä työurallaan vaikeuksia työllistyä alan töihin, koska työnantajat tarvitsevat aina kaikkein uusinta ict-osaamista.

Ict:n opetuksen lisääminen eri koulutustasoilla edellyttää myös ict-valmennuksen lisäämistä opettajankoulutuksessa ja opettajien täydennyskoulutuksessa. Lisäksi Suomeen on luotava selkeä ict-opettajien ammattikunta ja uusia opetusvirkoja, joilla voidaan turvata ammattitaitoinen ict-opetus kaikissa Suomen kouluissa.

5.1.2011

Tietotekniikan liiton mielestä myös koulujen ict-laitteet, ohjelmistot ja tietoliikenneyhteydet on saatettava koko maassa kilpailukykyiselle tasolle ja ne on voitava ylläpitää jatkuvasti ajantasaisina. Tämä edellyttää valtiolta ja kunnilta uudenlaista ajattelutapaa ja uudenlaisia toiminta- ja rahoitusmalleja, joihin meneillään oleva kuntien palvelukeskusverkoston kehittämistyö voisi tarjota jotain apua. Kouluille pitäisi myös pikimmiten luoda avoimet rajapinnat mahdollistava ict-kokonaisarkkitehtuuri, jonka myötä yksityisille yrityksille ja avoimille ohjelmistonkehittäjille tarjoutuisi mahdollisuus tuottaa kouluille uusia tuotteita ja palveluita sekä kehittää uusia innovaatioita. Tällainen avoin innovointi edistäisi samalla Suomen koulutus- ja koulutusteknologian sekä ict-toimialan vientiä.

Robert Serén
Toiminnanjohtaja, Tietotekniikan liitto

KTL Jaana Kuula
Liittokokousedustaja, hallituksen jäsen 2008–2010, Tietotekniikan liitto